

Steen Lynge
Medlem af Inatsisartut, Demokraterne

Besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 2018_141 om etablering af en uafhængig antikorrupsionsenhed.

Brevdato: 18-07-2018
Sagsnr.: 2018-14870

Kære Steen Lynge,

I medfør af § 37 i Inatsisartuts forretningsorden har du stillet spørgsmål nr. 2018_141 til Naalakkersuisut om etablering af en uafhængig antikorrupsionsenhed.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Dine spørgsmål og svar herpå fremgår i det følgende:

- 1. Anses der i dag at være det fornødne lovgrundlag for etablering af en uafhængig antikorrupsionsenhed – og i negativt fald, hvilke tiltag vil i så fald være nødvendige for at tilvejebringe et sådan grundlag?**

Svar:

Begrebet korruption dækker bredt over flere forhold Transparency International definerer eksempelvis korruption som: "misbrug af betroet myndighed for egen vindings skyld". På grønlandsk anvendes ordet "peqquserlunneq".

Der findes flere bestemmelser i Kriminalloven, som regulerer sådanne forhold, eksempelvis:

"§ 38. For bestikkelse dømmes den, der uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der virker i grønlandsk, færøsk, dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv, gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget i tjenesten."

§ 48. For modtagelse af bestikkelse dømmes den, som i udøvelse af grønlandsk, dansk, færøsk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige gave eller anden fordel.

§ 49. For misbrug af offentlig myndighed dømmes den, der i offentlig tjeneste eller hverv misbruger sin stilling til at krænke privates eller det offentliges ret eller interesser."

At forfølge sager omfattet af ovenstående bestemmelser og andre bestemmelser i Kriminalloven henhører under politiets og i sidste ende domstolenes myndighed. Dette hænger grundlæggende sammen med, at justitsvæsenet er et rigsansliggende. Etableringen af en særlig antikorrupsionsenhed ville derfor formentlig mest hensigtsmæssigt kunne ske i

regi af politimyndigheden. Der ville inden en sådan etablering dog skulle ske en afklaring af tiltaget i samarbejde med rigsmyndighederne.

Såfremt der skulle etableres en uafhængig antikorrupsionsenhed, ville dette under alle omstændigheder formentlig kræve, at en sådan enhed havde en klar lovhjemmel til at kunne udføre sit hverv.

Som det fremgik af Naalakkersuisuts besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2018-61 om samme emne, har Naalakkersuisut ikke drøftet eller taget stilling til, hvorvidt der kunne være behov for oprettelse af en uafhængig antikorrupsionsenhed eller til de formelle, juridiske forudsætninger for en sådan enhed.

Naalakkersuisut har i oktober 2016 fastsat en antikorrupsionspolitik for medarbejdere i centraladministrationen og underliggende enheder. Nøgleordet i Naalakkersuisuts holdning til korruption er nul-tolerance udtrykt ved:

- Vi vil undgå interessekonflikter mellem vores personlige interesser og Naalakkersuisuts interesser.
- Vi vil ikke acceptere nogen form for bestikkelse.
- Vi vil ikke med private formål søge at påvirke personer, selskaber eller organisationer ved at misbruge vores offentlige stilling eller ved anvendelse af magt eller trusler.
- Vi vil ikke, direkte eller indirekte, modtage gaver eller andre fordele, der udgør eller kan opfattes som forsøg på at påvirke vores myndighedsbehandling.
- Vi vil ikke favorisere personer med relation til os i forbindelse med sagsbehandling, ansættelse, indkøb, levering af bistand, tjenester eller andet.
- Vi vil rapportere ethvert tilfælde af eller forsøg på korruption.

For så vidt angår råstofområdet blev der i marts 2015 fastsat en særlig antikorrupsionspolitik, der på enkelte punkter går lidt videre end selvstyrets almindelige antikorrupsionspolitik.

Naalakkersuisuts generelle antikorrupsionspolitik kan findes her:

http://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Diverse/Anti-korrupsionspolitik_dk.pdf

http://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Diverse/Anti-korrupsionspolitik_kal.pdf

Råstofrådets særlige antikorrupsionspolitik kan findes her:

<http://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Publications/Raastof/DK/Anti-korrupsionspolitik%20DK.pdf>

<http://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Publications/Raastof/GL/Anti-korrupsionspolitik%20KAL.pdf>

Som spørgeren selv anfører i sin motivation af det stillede spørgsmål, så er der ikke noget der tyder på, at Grønland skulle have store problemer, hvad angår korruption. Denne opfattelse understøttes af, at Transparency International Greenland (TIG) har gennemført undersøgelser, der også indikerer, at risikoen for korruption er lav her i landet. TIG har dog også afdækket, at der findes en generel opfattelse af et stigende problem med korruption. Dette har selvsagt Naalakkersuisuts bevågenhed.

Den konstruktive og kritiske rolle som dags- og ugepressen og medierne spiller som en form for ekstern tilsynsførende med den offentlige forvaltning, anser Naalakkersuisut også som et ikke uvæsentligt element i den samlede bevidsthed her i landet om vigtigheden af at bekæmpe alle tilløb til udvikling af korruption.

Naalakkersuisut ser for nuværende ikke noget grundlag for at overveje at oprette en ressourcekrævende særlig antikorrupsionsenhed.

2. Hvilke ressourcemæssige implikationer vil der være forbundet med etableringen og driften af en uafhængig antikorrupsionsenhed?

Svar:

Forberedelserne til oprettelsen af en sådan enhed ville kræve ressourcer, da en hjemmel skal udarbejdes og vedtages. Ligesom driften af en sådan ville kræve ressourcer til lønninger og andre udgifter. Udgifterne til et sådant tiltag ville skulle prioriteres i fh.t. andre tiltag.

Der er ikke noget i den foreliggende situation, der tyder på, at en sådan ressourceanvendelse ville stå mål med den trussel, som ønskes imødegået. Naalakkersuisut har derfor ikke nærmere overvejet omfanget af de udgifter en sådan enhed ville påføre selvstyret og/eller kommunerne og/eller politimyndigheden.

3. Hvis ovennævnte uafhængige antikorrupsionsenhed samtidig skulle overtage administrationen af whistleblowerordningen – ville det i så fald ændre ved besvarelsen af spørgsmål 1, og hvilke yderligere økonomiske og administrative konsekvenser må opgaven antages at ville indebære for enheden?

Svar:

Som nævnt ovenfor har Naalakkersuisut ingen planer om at søge en særlig antikorrupsionsenhed etableret.

Men skulle dette på et tidspunkt blive relevant, kunne det være overvejes at inddrage administrationen af whistleblowerordningen under enheden. For god ordens skyld skal det bemærkes, at whistleblowerordningen i dag varetages af Intern Revision, der faktisk er en uafhængig enhed, som blot organisatorisk er forankret i ASA.

Ordnningen blev evalueret, da den havde været i gang i to år. Der havde været 7 henvendelser. Heraf var 4 blevet afsluttet, 2 var under afslutning og 1 var under undersøgelse. Antallet af sager er – og heldigvis for det – lavt. Der har derudover generelt været tale om sager af begrænset alvorlighed. Ordningen har derfor ikke påvirket Intern Revisions øvrige opgavevaretagelse, og der er ikke blevet tilført yderligere ressourcer.

Generelt er det Naalakkersuisuts vurdering, at whistleblowere – hvad enten de benytter sig af ordningen eller ej – generelt behandles konstruktivt af de

ansvarlige myndigheder og enheder. Det er således forståelsen, at der generelt er et stort ønske om at begrænse korruption og lignende uønskelig eller ulovlig adfærd blandt myndighederne.

Evalueringen konkluderede, at der ikke er grundlag for at ændre ordningen eller opgavens placering. Evalueringen blev omdelt til Inatsisartut i november 2017.

4. Hvilke fordele og ulemper mener Naalakkersuisut, at der vil være forbundet med etableringen af en uafhængig antikorrupsionsenhed som skitseret i ovennævnte spørgsmål (1-3)?

Svar:

Der kan naturligvis være forskellige synspunkter om, i hvor stor grad, der er eller vil være brug for en egentlig antikorrupsionsenhed.

Transparency International Greenland (TIG) gennemførte i 2016 en undersøgelse af hvordan befolkningen oplever og opfatter korruption.

Undersøgelsen kan findes her:

<http://ny.csr.gl/Portals/0/vedh%C3%A6ftede%20filer/TIG%20korrupsionsunders%C3%B8gelse.pdf>

På baggrund af undersøgelsen fremkom TIG med en række anbefalinger, som var følgende:

”

- Tiltræde FN's konvention mod korruption
- De senere år har en række offentlige myndigheder og virksomheder iværksat tiltag der skal skabe mere åbenhed og mindske risikoen for korruption. De gode eksempler bør kommunikeres endnu tydeligere, hvilket blandt andet kan gøres ved at kommunikere om opfølgning på tiltagene. Hvilke resultater har det ført til?
- Fælles oplysningskampagne om korruption – hvad det er og hvad man gør, hvis man oplever det
- Stærke og synlige whistleblower-ordninger og klare retningslinjer for hvordan whistleblowere håndteres.”

Som det fremgår indgår etableringen af en særlig antikorrupsionsenhed ikke blandt TIG's anbefalinger. Naalakkersuisut kan umiddelbart heller ikke se særlige fordele ved etableringen af en sådan enhed.

5. Er Naalakkersuisut enig i, at whistleblowerordningen bør udvides til at omfatte kommunerne samt de helt og delvist Selvstyrejede selskaber – og i negativt fald, hvorfor ikke?

Svar:

Ifølge sagens natur vil en fælles whistleblowerordning på tværs af selvstyret og kommunerne kunne give visse udfordringer i forhold til den særlig fortrolighed der må og skal omgærde disse sager. Dette problem ville muligvis kunne løses gennem en særlig lovgivning på området.

Men for så vidt angår kommunerne, så fører Naalakkersuisut tilsyn med kommunerne, herunder om sagsbehandlingsloven og god offentlig

forvaltningsskik overholdes. Naalakkersuisut mener ikke, at der på dette felt er behov for øget koordination.

Det er ikke Naalakkersuisuts vurdering, at det ville give mening at have en ordning, der inddrager enheder udenfor den offentlige forvaltning i et fælles set-up.

Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 1.

- 6. Hvilke tiltag vil være påkrævet, dersom whistleblowerordningen skal udvides til at omfatte kommunerne samt de helt og delvist Selvstyrejede selskaber?**

Svar:

Se venligst ovenfor under svarene på spørgsmål 1 og 5.

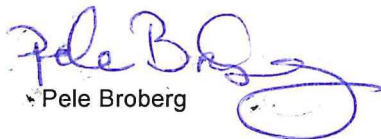
- 7. Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vil der være forbundet med ovenfor nævnte udvidelse af whistleblowerordningen?**

Svar:

Som det fremgår af ovenstående svar, har Naalakkersuisut ikke fundet anledning til at overveje omfanget af de meromkostninger en sådan udvidelse ville medføre.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Pele Broberg